

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023**

**ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΤΤΑΣ ECO ENERGY LTD ΙΣΧΥΟΣ 2,601 MW ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΝΩ
ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»**

ΑΡ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΕΥ/00062/2024

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, και των τροποποιήσεών του, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΕΥ/00062/2024 και ημερομηνία 05 Μαρτίου 2024) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση μέσω έκθεσης πληροφοριών, που περιλάμβανε ανάρτηση της προκαταρκτικής ΜΕΕΠ με σχετική ανακοίνωση και έκθεση πληροφοριών για το έργο στην ιστοσελίδα των συμβούλων και διάθεση της προκαταρκτικής ΜΕΕΠ σε έντυπη μορφή στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Πάνω Δευτεράς.

Στις 13 Ιουνίου 2024, το Τμήμα Περιβάλλοντος ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία για το προτεινόμενο έργο, τα οποία υποβλήθηκαν. Ακολούθως, προέκυψε ανάγκη για υποβολή πρόσθετων συμπληρωματικών στοιχείων, τα οποία ζητήθηκαν μέσω επιστολών, στις 17 Ιουλίου 2024 και 28 Αυγούστου 2024. Το θέμα εξετάστηκε σε συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, στις 12 Νοεμβρίου 2024.

Η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής ετοιμάστηκε με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη που εκτελέστηκε στον χώρο ανάπτυξης, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) αφορά κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 2.601MW, της εταιρείας ΜΕΤΤΑΣ ECO ENERGY LTD. Ο χώρος ανάπτυξης χωροθετείται εντός του τεμαχίου με αρ. 846, Φ/Σχ. 30/35Ε2, τμήμα 0, τοποθεσία "ΚΟΥΤΣΗ

ΚΑΝΤΗΛΙΑ”, στην κοινότητα Πάνω Δευτερά, της επαρχίας Λευκωσίας. Τα τεμάχια εμπίπτουν εντός της πολεοδομικής ζώνης Γ3. Το συνολικό εμβαδόν των τεμαχίων είναι 18.870 m². Η πρόσβαση στο τεμάχιο θα γίνεται μέσω εγγεγραμμένου δρόμου στα βόρεια του τεμαχίου σε συνδυασμό με δικαίωμα πρόσβασης που έχει ήδη εξασφαλιστεί δια μέσου γειτνιαζουσών τεμαχίων.

Στο προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθούν 4.264 μονοκρυσταλλικά ΦΒ πλαίσια και θα τοποθετηθούν σε σειρές σε σταθερές μεταλλικές βάσεις με τη μέθοδο της πασσαλόμπηξης. Επίσης θα τοποθετηθεί περιφραγή περιμετρικά του χώρου των πλαισίων, η οποία θα απέχει από το έδαφος ώστε να επιτρέπει τη μετακίνηση ειδών πανίδας. Στο έργο περιλαμβάνεται η τοποθέτηση υποσταθμού μέσης τάσης με μετασχηματιστή και δύο χώροι στάθμευσης. Εκτιμάται ότι το ΦΒ πάρκο θα συνδεθεί με υφιστάμενο υποσταθμό «ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ», ενώ σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, θα χρειαστεί να πραγματοποιηθούν εργασίες σύνδεσης του ΦΒ πάρκου με το Δίκτυο Μέσης Τάσης του Δικτύου Μεταφοράς (ΑΗΚ).

Η χρήση γης στην ΑΠΜ είναι γεωργική. Γενικά, στην Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης (ΕΠΜ) και συγκεκριμένα σε ακτίνα εντός 1 km από το ΠΕ, υπάρχουν κυρίως τεμάχια με γεωργικές καλλιέργειες και φυσική βλάστηση και μικρός αριθμός μεμονωμένων κατοικιών. Επίσης, στα ανατολικά του τεμαχίου υφίστανται κτηνοτροφικές μονάδες σε απόσταση 850 m περίπου. Η εκτιμώμενη έκταση του εδάφους που θα σφραγιστεί με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών του προτεινόμενου έργου θα είναι ~ 136 m², δηλαδή 0,7% του συνολικού εμβαδού (υποσταθμός ΑΗΚ και μετασχηματιστής).

Η περιοχή μελέτης δεν εμπίπτει σε καμία περιοχή του δικτύου Natura 2000. Η πλησιέστερη Ζώνη Προστασίας, είναι η ΕΖΔ ‘Άλυκος Ποταμός – Άγιος Σωζόμενος (CY2000002) και βρίσκεται σε απόσταση 4.6 km νοτιοανατολικά του υπό μελέτη τεμαχίου. Επίσης, σύμφωνα με τον χάρτη διαδρόμων-περασμάτων διέλευσης αποδημητικών άγριων πτηνών στην Κύπρο της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, η περιοχή δεν εμπίπτει σε οποιοδήποτε διάδρομο και πέρασμα αποδημητικών πτηνών.

Όσο αφορά την καταγραφή της χλωρίδας στην ΑΠΜ, στην εν λόγω ΜΕΕΠ γίνεται αναφορά για την ύπαρξη των εξής: Γαϊδουράγκαθος, Νάρθηκας, Ηλιοτρόπιο το δασύτριχο και Ασπροθύμαρο. Επιπρόσθετα, η χλωρίδα που εντοπίζεται στην Άμεση Περιοχή Μελέτης αποτελείται κυρίως από καλλιέργεια σιτηρών και εποχιακών αρδευόμενων φυτειών.

Όσον αφορά τα είδη πανίδας, εκτελέστηκαν συνολικά οκτώ (8) επιτόπιες καταγραφές πτηνοπανίδας, μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου 2023, σύμφωνα με τον οδηγό της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας. Συνολικά καταγράφηκαν 10 είδη πτηνών. Τα οκτώ (8) είναι επιδημητικά που φωλιάζουν εκ των οποίων το ένα (1) είναι και μεταναστευτικό και τρία (3) χειμερινοί επισκέπτες. Τρία (3) είδη που καταγράφηκαν στην περιοχή (*Columba livia*, *Francolinus francolinus*, *Pica pica*) αναγράφονται στο Παράρτημα II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών Birds Directive 2009/147/ΕΚ.). Επίσης, δυο (2) είδη (*Francolinus francolinus*, *Passer domesticus*) ανήκουν στην κατηγορία των ειδών των οποίων οι πληθυσμοί δεν είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη αλλά βρίσκονται σε δυσμενές καθεστώς διατήρησης, ενώ τα υπόλοιπα είδη βρίσκονται σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Πιο κάτω αναφέρονται οι κύριες δυνητικές επιπτώσεις που καταγράφηκαν στην ΜΕΕΠ, κατά τις διάφορες φάσεις του προτεινόμενου έργου:

3.1. Επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής

i. Επιπτώσεις στο έδαφος

Το έδαφος εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστεί από την αποψίλωση της βλάστησης, την σφράγιση εδάφους, τις χωματοургικές εργασίες, την διακίνηση βαρέων οχημάτων στο εργοτάξιο και από πιθανά περιστατικά διαρροής υλικών και διάβρωσης.

ii. Επιπτώσεις στους υδάτινους πόρους

Οι υδάτινοι πόροι και τα υδατικά στοιχεία της περιοχής εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστούν από την σφράγιση εδάφους, τυχόν μη ορθή διαχείριση αποβλήτων, πιθανά περιστατικά διαρροής υλικών (όπως καυσίμων και μηχανέλαιων) και από τις χωματοургικές εργασίες που θα εκτελεστούν στα πλαίσια του έργου.

iii. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι κύριες δυνητικές επιπτώσεις που αναγνωρίστηκαν αναφορικά με τον επηρεασμό της ποιότητας της ατμόσφαιρας αφορούν την εκπομπή σκόνης και καυσαερίων από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων στο εργοτάξιο, την εκτέλεση χωματοургικών εργασιών και την αποθήκευση μπάζων και πρώτων υλών.

iv. Επιπτώσεις στο ακουστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Το ακουστικό περιβάλλον της περιοχής αναμένεται να επηρεαστεί από το θόρυβο και δονήσεις που εκτιμάται ότι θα παράγονται κατά την εκτέλεση χωματοургικών εργασιών, τη διακίνηση βαρέων οχημάτων και την κατασκευή του προτεινόμενου έργου.

v. Επιπτώσεις στην αισθητική της περιοχής/στο φυσικό τοπίο

Οι εκτιμώμενες επιπτώσεις ως προς την αισθητική του τοπίου της επιτροπής αφορούν κυρίως την εγκατάσταση και λειτουργία του εργοταξίου για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

vi. Επιπτώσεις στην χλωρίδα και πανίδα/ορνιθοπανίδα

Η βιοποικιλότητα του χώρου ανάπτυξης και της άμεσα περιβάλλουσας περιοχής του προτεινόμενου έργου δύναται να επηρεαστεί από την αφαίρεση βλάστησης από τον χώρο ανάπτυξης και την εκπομπή σκόνης που μπορεί να κατακαθίσει σε είδη χλωρίδας.

vii. Επιπτώσεις λόγω παραγωγής αποβλήτων

Εκτιμήθηκε ότι η παραγωγή αποβλήτων υγρών και στερεών, θα αφορά μικρές και εύκολα διαχειρίσιμες ποσότητες, νοουμένου ότι θα εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης.

3.2. Επιπτώσεις κατά τη φάση λειτουργίας

i. Επιπτώσεις στο έδαφος

Σχετικές επιπτώσεις δύναται να προκύψουν από τη σφράγιση εδάφους, τον καθαρισμό και την απομάκρυνση της βλάστησης και τον καθαρισμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων.

ii. Επιπτώσεις στους υδάτινους πόρους

Οι υδάτινοι πόροι και τα υδατικά στοιχεία της περιοχής εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστούν μερικώς από τις εργασίες συντήρησης του έργου, όπως και από την σφράγιση του εδάφους που θα προκύψει, η οποία είναι πολύ περιορισμένη.

iii. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Εκτιμάται ότι θα προκύψουν θετικές επιπτώσεις λόγω μείωσης της εκπομπής αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

iv. Επιπτώσεις στην χλωρίδα και πανίδα/ορνιθοπανίδα

Η βιοποικιλότητα του χώρου ανάπτυξης και της άμεσα περιβάλλουσας περιοχής του προτεινόμενου έργου δύναται να επηρεαστεί κυρίως από την αφαίρεση βλάστησης και την αλλαγή χρήσης γης.

v. Επιπτώσεις στην αισθητική της περιοχής/στο φυσικό τοπίο

Η αισθητική της περιοχής του προτεινόμενου έργου εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί λόγω της αλλαγής χρήσης γης και των όποιων ανακλάσεων θα προκαλούνται.

vi. Επιπτώσεις στο ακουστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, η φύση λειτουργίας του ΠΕ δεν παράγει οποιαδήποτε επίπεδα θορύβου.

3.3. Συσσωρευτικές Επιπτώσεις

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρατέθηκαν στην ΜΕΕΠ και σύμφωνα με τα αποτελέσματά της, έχοντας λάβει υπόψη τα υφιστάμενα και προτεινόμενα έργα στην περιβάλλουσα περιοχή, δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές συσσωρευτικές επιπτώσεις κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου. Κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου οι συναθροιστικές επιπτώσεις περιορίζονται σε θέματα οπτικής / αισθητικής του τοπίου, και της αλλαγής χρήσεως γης. Σημειώνεται ότι, ο βαθμός επηρεασμού κρίθηκε, στην ΜΕΕΠ, ως χαμηλός ή/και αμελητέος, ιδιαίτερα μετά από την εφαρμογή των μέτρων που προτάθηκαν.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

Περίληπτικά, μερικά από τα κύρια μέτρα που προτάθηκαν για αντιμετώπιση των δυνητικών επιπτώσεων που εντοπίστηκαν για την κάθε φάση του προτεινόμενου έργου, είναι:

4.1. Μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- i. Ετοιμασία και εφαρμογή σχετικού Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- ii. Συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- iii. Ετοιμασία και εφαρμογή Σχέδιου Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- iv. Μέτρα διαχείρισης παραγόμενων αποβλήτων όπως, τοποθέτηση κάδων στο εργοτάξιο και υπόδειξη χώρων προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, διαχωρισμός των αποβλήτων ανά είδος, διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους χώρους απόρριψης.
- v. Σε περίπτωση παρουσίας μπαζών ή αδρανών υλικών, αυτά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες ΑΕΚΚ.
- vi. Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών κατασκευής να γίνεται εντός της ΑΠΜ.
- vii. Διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- viii. Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή. Επίσης τα αδρανή ή τα μπάζα κατά την προσωρινή τους

αποθήκευση στο εργοτάξιο να καλύπτονται με αδιαπέραστη πλαστική μεμβράνη ή άλλο αντίστοιχο υλικό.

- ix. Η αποψίλωση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών ουσιών εάν χρειαστεί.
- x. Στην περίπτωση που δημιουργούνται οχληρές συνθήκες από το θόρυβο και τη σκόνη στις γειτνιάζουσες κατοικίες του ΠΕ, να τοποθετηθεί σημειακά στα σύνορα τους συμπαγής περίφραξη ύψους 3 μέτρων περίπου.

4.2. Μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατά την λειτουργία του έργου

- xi. Ετοιμασία και εφαρμογή Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης
- xii. Να μη γίνεται ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός του ΠΕ και γύρω από αυτή.
- xiii. Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
- xiv. Για χρήση των σκευασμάτων καταπολέμησης των αγριόχορτων να τηρούνται οι κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής καθώς και οι πρόνοιες του Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου 2002 μέχρι 2013 για την αποφυγή οποιασδήποτε ρύπανσης.
- xv. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- xvi. Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/ και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
- xvii. Να αναπτυχθεί Σχέδιο Αντιμετώπισης πυρκαγιάς.
- xviii. Τακτική συντήρηση εξοπλισμού σύμφωνα με τις σχετικές νομοθεσίες και τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- xix. Να συντηρείτε τακτικά η ζώνη 6 μέτρων περιμετρικά του ΠΕ

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Για το προτεινόμενο έργο δεν κρίθηκε αναγκαία η εκπόνηση σχετικής Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, λόγω της χωροθέτησής του.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα συμπληρωματικά στοιχεία, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Τμημάτων και Φορέων, και την επιτόπια επίσκεψη που εκτελέστηκε. Επίσης, λήφθηκε υπόψη η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής, με ημερομηνία 21.02.2022, για την Στρατηγική Μελέτη Επιπτώσεων στο Περιβάλλον σχετικά με τη Χωροθέτηση των Έργων που αξιοποιούν ΑΠΕ στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής, βάσει της οποίας τα τεμάχια ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου δεν εμπίπτουν σε περιοχή αποκλεισμού. Μετά από αξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται, και με την προϋπόθεση να τηρούνται οι προδιαγραφές λειτουργίας του κατασκευαστή, όπως και να γίνεται λεπτομερής και συνεχής έλεγχος του έργου, σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η θετική προσέγγιση της Περιβαλλοντικής Αρχής για το έργο δεν επεκτείνεται και δεν συμπεριλαμβάνει τυχόν κατασκευή ή και επέκταση των υποδομών σύνδεσης του έργου με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Μαρία Πελεκάνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.252
16 Δεκεμβρίου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΤΤΑΣ ECO ENERGY LTD ΙΣΧΥΟΣ 2,601 MW ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΝΩ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»

ΑΡ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΕΥ/00062/2024

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του έργου και της Μελέτης του, οι απόψεις των Τμημάτων / Υπηρεσιών / Φορέων που απαρτίζουν την Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Επιτροπής.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το Τμήμα Γεωργίας εξέφρασε τις απόψεις του γραπτώς, μέσω επιστολής με ημερομηνία 02 Νοεμβρίου 2023, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων που έγιναν από τους μελετητές του έργου. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι το Τμήμα Γεωργίας δεν συστήνει τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου, καθώς το υπό μελέτη τεμάχιο αποτελεί ενιαία συμπαγή γεωργική γη η οποία καλλιεργείται με σιτηρά, ενώ στη γύρω περιοχή παρατηρείται καλλιέργεια σιτηρών, ελαιόδεντρων και εποχιακών αρδευόμενων φυτειών.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Αρχαιοτήτων, μέσω επιστολής με ημερομηνία 05 Μαρτίου 2024, η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, μέσω επιστολής με ημερομηνία 23 Νοεμβρίου 2023 και το Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Δευτεράς, μέσω επιστολής με ημερομηνία 13 Νοεμβρίου 2023 δεν φέρουν ένσταση στην έκδοση της αιτούμενης πολεοδομικής άδειας.

Στα πλαίσια της διαβούλευσης που έγινε για το έργο και την Μελέτη του, δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό εντός του προκαθορισμένου διαστήματος τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Τα πιο πάνω λήφθηκαν υπόψη στην ετοιμασία των όρων της εν λόγω Γνωμοδότησης.

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ, 2024**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΜΕΕΠ από την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2,601 MW
ιδιοκτησία της εταιρείας METTAS ECO ENERGY LTD στην κοινότητα Πάνω Δευτερά της
επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΕΥ/00062/2024

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος, οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου, χωρίς την υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση από την Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή ενδέχεται να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου του 2002, και των τροποποιήσεών του, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
9. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή παρατήρησης αμέλειας.
10. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανakλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.

11. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Γνωμοδότησης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.
12. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, ο κύριος του έργου να διαβουλευτεί με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τροποποιήσεις εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 έως 2023.
13. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (πολεοδομική άδεια, άδεια οικοδομής, κ.α.) και την λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα λόγω κατασκευής ή / και λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου πρέπει να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων.
14. Η θετική προσέγγιση της Περιβαλλοντικής Αρχής για το έργο δεν επεκτείνεται και δεν συμπεριλαμβάνει τυχόν κατασκευή ή και επέκταση των υποδομών σύνδεσης του έργου με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2022 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
2. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
3. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν.
4. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
5. Οι ποσότητες μπαζών / υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χρωματουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χρωματουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμους και των τροποποιήσεών του.

6. Οι εργασίες και η αποθήκευση υλικών να περιορίζονται αποκλειστικά εντός των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου. Να μην γίνει καμιά επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
7. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση, εντός της περιμετρικής περιφράξης. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
8. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί με κατάλληλη περίφραξη, η οποία να είναι φιλική προς το περιβάλλον. Η περίφραξη να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν και να επιτρέπει στην πανίδα της περιοχής να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
9. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανakλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
10. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
11. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).
12. Όλα τα οικοδομικά υλικά να αποθηκεύονται σε περιφραγμένο χώρο, η δε έκταση που θα χρησιμοποιηθεί, να καθαρισθεί μετά το πέρας των εργασιών και, αν είναι δυνατό, να επαναφερθεί στην αρχική της κατάσταση.
13. Στους χώρους του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
14. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία.
15. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και

τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

16. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
17. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.
18. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να προσαρμόζεται στο ανάγλυφο της περιοχής.
19. Να γίνει φύτευση περιμετρικά του χώρου του έργου, καθ' όλο το μήκος του βόρειου άκρου του χώρου που θα περιφραχθεί, με δέντρα ή/και θάμνους ιθαγενών, τοπικών και αυτοφυών ειδών, με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών. Το ύψος των φυτών να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
20. Να μην γίνεται χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων στην περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο ή στην ευρύτερη περιοχή
21. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
22. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
 - i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
 - ii. Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - vi. Όταν απαιτείται, να γίνεται διαβροχή των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή έκλυσης/εκπομπής σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - vii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.

- viii. Να μειωθεί κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - ix. Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
 - x. Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
23. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
 - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων, όπου είναι εφικτό.
 - v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι σαββατοκύριακα ή αργίες, για αποφυγή πρόκλησης όχλησης.
 - vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό λιγότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
24. Οι εκπομπές αέριων ρύπων που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να είναι συμβατές με τις κείμενες νομοθεσίες που αφορούν στην εκπομπή αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μηχανήματα / οχήματα.
25. Το επιφανειακό έδαφος να διατηρηθεί και να παραμείνει ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να διατηρείται η φυσική χαμηλή βλάστηση και να προστατεύεται το έδαφος από διάβρωση καθώς και για να μπορεί να απορροφά τα όμβρια ύδατα ώστε να μην αυξηθεί ο κίνδυνος πλημμύρας στην περιοχή. **Ο όρος αυτός είναι Ουσιώδης.**
26. Ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.
27. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων στη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών του έργου, αυτές να διακοπούν άμεσα και να ειδοποιηθεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων για να προβεί στη δέουσα αρχαιολογική έρευνα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Αρχαιοτήτων Νόμου (ΚΕΦ.31). **Ο όρος αυτός είναι Ουσιώδης.**

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Να τοποθετηθεί κατάλληλη σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο.
2. Εάν εγκατασταθεί εξωτερικός φωτισμός, να σχεδιαστεί με τρόπο που να αποφεύγονται οι αντανakλάσεις και οι οχλήσεις σε γειτονικές ιδιοκτησίες και η διάχυση φωτός προς τα πάνω. Επίσης, να μην χρησιμοποιείται φωτισμός κατά τις βραδινές ώρες εκτός σε έκτακτες περιπτώσεις.

3. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης υποδομής αντικεραυνικής προστασίας, και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που δύναται να επηρεάσουν το ανθρωπογενές και το φυσικό περιβάλλον.
4. Το καθάρισμα των αγριόχορτων και απομάκρυνση να γίνεται μεταξύ Μαΐου και Ιουνίου.
5. Για την καταπολέμηση των αγριόχορτων να προτιμούνται μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση όπου αυτό δεν είναι εφικτό, η όποια χρήση σκευασμάτων ζιζανιοκτόνων να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, και των τροποποιήσεών του, καθώς και με Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΚΔΠ 93/2018).
6. Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα πλαίσια.
7. Για οποιαδήποτε απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.
8. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται άμεσα των όποιων βλαβών, ιδιαίτερα όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
9. Ο κύριος του έργου είναι υπεύθυνος για την ετοιμασία και εφαρμογή Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης.
10. Πριν από την εκτέλεση εργασιών συντήρησης του έργου, να προηγείται έλεγχος στον εξοπλισμό του για τυχόν ύπαρξη φωλιών ειδών πανίδας, έτσι ώστε να αποφεύγεται η καταστροφή τους.
11. Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά την περίοδο φωλεοποίησης ειδών πτηνοπανίδας (Μάρτιος – Ιούνιος) για την ελαχιστοποίηση της δυνητικής ενόχλησης στα είδη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον, και το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό να επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
3. Στο πλαίσιο αποκατάστασης του χώρου, να γίνει προσπάθεια για επαναφορά και βελτίωση της γόνιμότητας του εδάφους χρησιμοποιώντας φυτοτεχνικές αποκαταστάσεις, σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωργίας.
4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο του έργου, χωρίς να γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

5. Στο πλαίσιο αποκατάστασης του χώρου, σε σημεία όπου παρατηρηθεί διάβρωση του εδάφους να εξεταστεί το ενδεχόμενο φύτευσης κατάλληλων ειδών χλωρίδας.
6. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων, όπως αυτοί τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δεκέμβριος 2024